

Purkumateriaali- ja rakennusjätteselvityksen tietojärjestelmä *Rapu*

Martin Excell

Suunnittelija, pääkäyttäjä Rapu-tietojärjestelmä

Suomen ympäristökeskus

25.09.2025

Suomen ympäristökeskus
Finlands miljöcentral
Finnish Environment Institute

Rapu-tietojärjestelmän käyttöönotto

- Tietojärjestelmästä julkaistu ensimmäinen versio vuoden 2025 alussa.
- Ilmoittaminen painottuu nykyisellään pakollisten ilmoitettavien tietojen osioihin
- Kirjautuminen suomi.fi-palvelun kautta vahvan tunnistautumisen menetelmillä
- Valtuuttaminen mahdollista joko käyttäjän kaikkiin tietoihin tai yksittäiseen selvitykseen
 - Hankkeeseen ryhtyvä voi valtuuttaa toisen yrityksen tai henkilön laatimaan selvityksen puolestaan rakennuttajan valtuutuksella
 - Viranomaisvalvoja valtuutetaan kunnan toimesta valtuutuksella ”Purkumateriaali- ja rakennusjätteselvityksien viranomaisvalvonta”

RakL 16 § Purkumateriaali- ja rakennusjätteselvitys

Rakentamishankkeeseen ryhtyvän on hakiessaan rakentamis- tai purkamislupaa tai tehdessään purkamisilmoituksen esitettävä purkumateriaali- ja rakennusjätteselvitys, josta on käytävä ilmi arviot rakennus- tai purkuhankkeessa syntyvien purkumateriaalien määrästä.

Selvitystä ei kuitenkaan edellytetä hankkeissa, joissa purkumateriaalien määrä on vähäinen. Sellaisessa uuden rakennuksen rakentamishankkeessa, johon ei sisälly purkamista, on ilmoitettava arvio ainoastaan rakennuspaikalta pois kuljetettavan maa- ja kiviaineksen määrästä.

Purkumateriaali- ja rakennusjätteselvitys on päivitettävä rakennus- tai purkuhankkeen valmistuttua siten, että siitä käyvät ilmi tiedot rakennuspaikalta pois kuljetettujen rakennus- ja purkujätteiden määrästä, toimituspaikoista ja käsittelystä. Myös uuden rakennuksen rakentamishankkeen selvitykseen on lisättävä tiedot syntyneistä rakennusjätteistä. Rakennus- ja purkujätteen erilliskeräysvelvollisuudesta säädetään jätelain (646/2011) 15 §:ssä ja sen nojalla annetuissa säännöksissä.

Rakentamishankkeeseen ryhtyvän on huolehdittava, että purkumateriaali- ja rakennusjätteselvityksessä edellytetyt tiedot ilmoitetaan Suomen ympäristökeskuksen ylläpitämään tietokantaan.

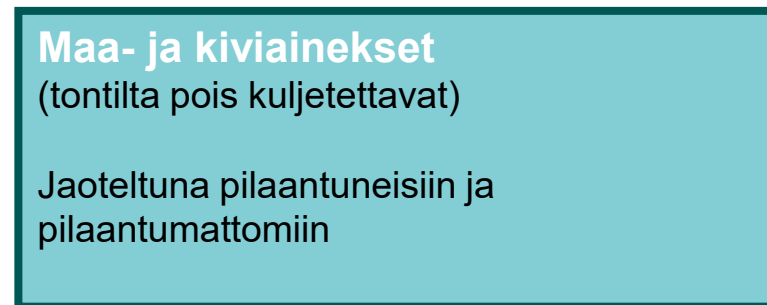
Ympäristöministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä purkumateriaali- ja rakennusjätteselvityksen sisällöstä, laadinnasta ja tietojen ilmoittamisesta.

Purkumateriaali- ja rakennusjätteselvitys

1. Rakentamis- tai purkamisluvan haku tai purkamisilmoituksen teko

Vaaralliset aineet

Tiedon pääkäyttö:
materiaalikiertojen edistäminen

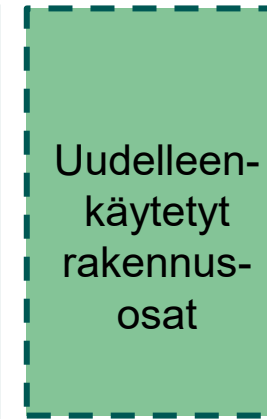
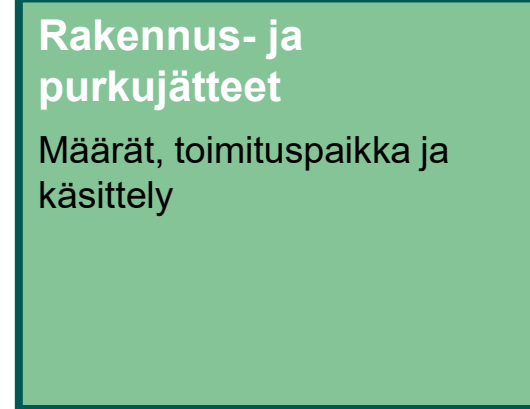
**Hankkeen
toteutus**

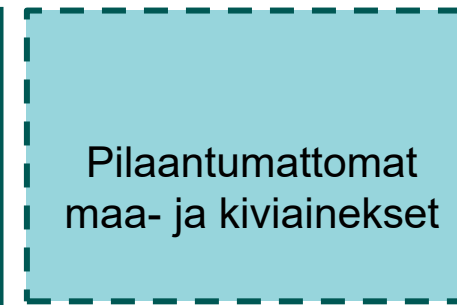
*Tietojen
päivittäminen*

2. Luvan tai ilmoituksen lopputarkastusvaihe

Vaaralliset jätteet

Tiedon pääkäyttö:
rakennus- ja purkujätetilastojen kehittäminen

pakollinen

vapaa-
ehtoinen

Rapu-tietojärjestelmän tilanne alkusyksystä

- Rapun kehitys on jatkunut aktiivisena tammikuun alussa tapahtuneen julkaisun jälkeen
 - Järjestelmän käyttöön julkaistiin huhtikuussa ohjeistusta sekä hankkeeseen ryhtyvälle että rakennusvalvonnalle
 - Huhtikuussa julkaistiin myös omakotitalojen ja paritalojen sekä huolto- ja talousrakennusten purkumateriaalien arviointiin tarkoitettu arviointilaskuri
- Suunnitteilla olevat toiminnallisuudet:
 - Suunnitteilla on toiminnallisuus purkutuotteiden vapaaehtoiseen ilmoittamiseen uudelleenkäyttöön, joka lisätään Rapu-järjestelmään vuoden 2026 alkupuolella
 - Selvityksessä ovat yhteydet Rapusta lupajärjestelmiin, jolloin Rapu ei olisi tulevaisuudessa enää täysin erillinen järjestelmä
- Aloitettuja selvityksiä on jo yli 1000 ja viranomaisen käsittelemiä selvityksiä on noin 300 (ml. arvio- ja toteumalomakkeet) (tilanne 08/2025)

Uudelleenkäyttöosion kehitys

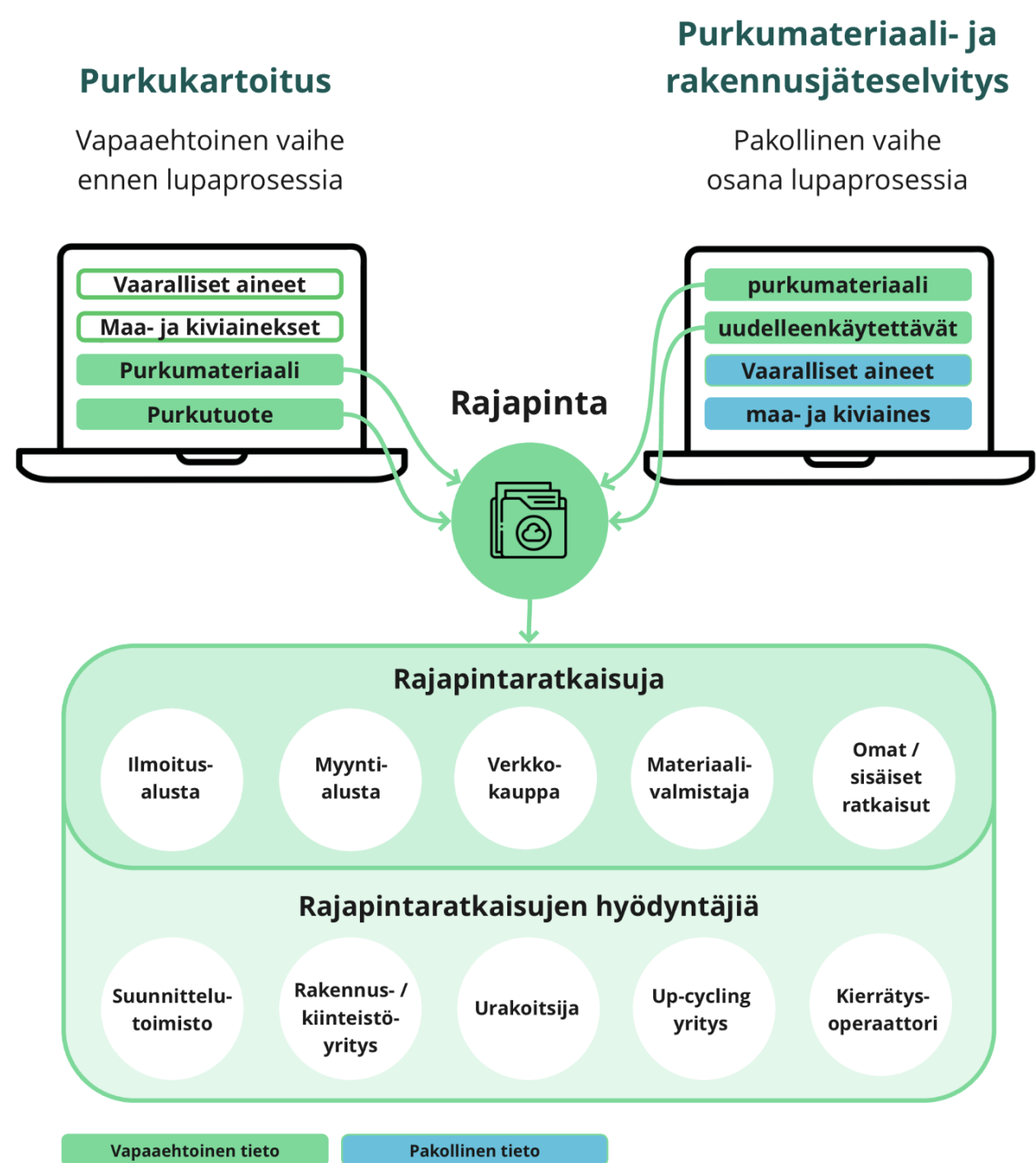
- Ympäristöministeriön asetuksen 1089/2024 1 § mukaisesti purkumateriaali- ja rakennusjätteselvitys voi sisältää arvion uudelleenkäyttöön soveltuvista rakennustuotteista ja –osista.
- Uudelleenkäyttöosio lisätään osana Rapu-järjestelmän jatkokehitystä
 - Mahdollistamme uudelleenkäyttöön soveltuvien purkut tuotteiden ilmoittamisen Rapu-järjestelmän kautta erillisille vaihdanta-alustoille
 - Ilmoittaminen on mahdollista tehdä nk. purkukartoituksessa ennen varsinaista lupavaihetta sekä lupaprosessin aikana osana nykyistä purkumateriaali- ja rakennusjätteselvitystä
 - Uudelleenkäyttöön ilmoittaminen on vapaaehtoista
 - Uudelleenkäyttöosio pyritään julkaisemaan vuoden 2026 alkupuolella
- Kehitystä tehdään yhdessä sidosryhmien kanssa syys-lokakuussa

Ohjelmointirajapinta ja sen hyödyntäminen

Ohjelmointirajapinta (engl. *interface*) tarkoittaa tapaa, jolla ohjelmistot, järjestelmät tai laitteet keskustelevat keskenään.

Esim. Rapun ohjelmointirajapinta kertoo mitä ja miten toinen ohjelma voi käyttää tietoja.

Käyttökokemuksen parantaminen

- Yhteys Rapu-järjestelmästä lupajärjestelmiin
 - Tavoitteena prosessin yksinkertaistaminen hankkeeseen ryhtyvän ja rakennusvalvonnan näkökulmasta
 - Arvio toteutusaikataulusta vuoden 2026 alkupuolella
- Parannamme myös muilla tavoin järjestelmän käyttökokemusta
 - Yksinkertaistamme toteumalomakkeen täydentämistä ja lisäämme lähetetylle toteumalomakkeelle tarkastelunäkymän
- Suunnitelmissa on lisäksi mm. kiinteistötunnuksen lisääminen vaadittaviin tietoihin sekä järjestelmään liittyvien ohjeistuksen tarkentamista valtuuttamista koskien

Teemme tiedolla toivoa.

Kiitos!

rapu-tuki@syke.fi

martin.excell@syke.fi

Suomen ympäristökeskus
Finlands miljöcentral
Finnish Environment Institute